

VOJENSKÉ ZDRAVOTNICKÉ LISTY

ROČNÍK LXI

ČERVENEC 1992

ČÍSLO 2/3

355.232-633 (437) "1992"

SOUČASNÝ PROFIL VOJENSKÉ LÉKAŘSKÉ AKADEMIE J. E. PURKYNĚ VE VĚDECKÉ A PEDAGOGICKÉ PRÁCI

Plk. prof. MUDr. Josef FUSEK, DrSc., RNDr. Aleš MACELA, CSc.
Vojenská lékařská akademie J. E. Purkyně, Hradec Králové
(rektor: plk. prof. MUDr. J. Fusek, DrSc.)

Vojenské lékařské školství má v Hradci Králové již čtyřicetiletou historii. K tomuto výročí se konalo ve Vojenské lékařské akademii kolokvium, na kterém byly posouzeny některé aspekty dosavadní činnosti akademie a konstatovány možnosti a perspektivy této vysoké vojenské školy v nejbližších letech. Tento článek je výtažkem hlavních myšlenek přednesených na kolokviu rektorem Vojenské lékařské akademie, plk. prof. MUDr. Josefem Fuskem, DrSc., a vedoucími jednotlivých kateder VLA JEP Hradec Králové.

Dialog, který byl po listopadu 1989 veden mezi velením akademie a všemi sociálními skupinami příslušníků akademie, přinesl na škole velkou řadu změn, přinášejících demokracii a humanismus do života školy. Pro studenty to ve svém souhrnu znamenalo významnou liberalizaci vojenského a studijního režimu. Hlavním kritériem hodnocení práce našich studentů se skutečně staly dosahované výsledky ve studiu předmětů medicínských a vojenskoodborných. Výrazným předělem v životě všech vysokých škol v ČSFR bylo vydání nového vysokoškolského zákona č. 172/90 Sb., o vysokých školách. Na základě tohoto zákona byla konstituována akademická obec školy a byl zvolen tříkomorový akademický senát.

V lednu 1991 byl zaregistrován na Federálním ministerstvu obrany Statut VLA JEP v Hradci Králové a byli zvoleni akademičtí funkcionáři školy. Významnou změnou bylo uzavření Dohody mezi Univerzitou Karlovou a VLA JEP o vzájemné spolupráci, podle níž jsou od školního roku 1990/91 studenti VLA také studenti lékařské fakulty UK a farmaceutické fakulty UK v Hradci Králové se všemi právy a povinnostmi z toho plynoucími. V září roku 1991 byla uzavřena Smlouva mezi UK a VLA JEP o vzájemné spolupráci mezi UK a VLA JEP s dobou platnosti do roku 1994. Fakt, že naši studenti po absolvování studia dostávají diplomy UK, vede nutně i k identickému způsobu přijímání uchazečů na UK i VLA JEP v Hradci Králové.

Výuka je pokládána za základní atribut v činnosti školy a ve svém důsledku i existence školy. A to výuka pregra-

duální i postgraduální. Vojensko-medicínský profil absolventů VLA je určován studiem na 10 katedrách VLA a završen složením rigorózních zkoušek z válečného vnitřního lékařství, válečné chirurgie, vojenské hygieny a epidemiologie pro všeobecný směr studia, zkoušky z válečného vnitřního lékařství a válečné chirurgie u stomatologického směru a u farmaceutického směru zkouškou z vojenské farmacie. Hlavním cílem celého pedagogického procesu je výchova všestranně vzdělaného vojenského lékaře, kulturní osobnosti, která bude přirozeným způsobem požívat úctu a vysokou lidskou autoritu ve svém okolí.

Za základ celého pedagogického procesu na VLA JEP považujeme práci kateder. Ony jsou místem specializované výuky i neustálého procesu aktualizace studia tak, aby zabezpečily výše uvedený cíl. Obory, ve kterých naše katedry pracují, jsou ve své podstatě obory nadstavbovými a z toho vyplývají specifika při přípravě výuky i vlastního studia.

Vojenské vnitřní lékařství je nadstavbovým oborem vnitřního lékařství, který se orientuje na zdravotnické zabezpečení hromadných ztrát nechirurgického profilu vznikajících za zvláštních situací, za války, při hromadných katastrofách v průmyslu či dopravě atd. Obsah oboru je možno rozdělit do dvou hlavních oblastí, na speciální vojensko-interní otázky klinické a na otázky obecně internistické. Obsahem speciální vojenské problematiky jsou především onemocnění vznikající specifickou činností armády, případně vznikající v důsledku specifických podmínek života armády. Předmětem této specifické části oboru jsou rovněž interní komplikace chirurgických postižení, zejména popálenin a polytraumat.

V oblasti všeobecně internistické je předmětem zájmu především problematika akutních interních stavů. Jejich řešení totiž vyžaduje specifické znalosti diagnostické i léčebné. I tato problematika úzce navazuje na medicínu katastrof zahnutím problematiky péče o akutní stavy v katastrofické situaci při nakupení postižených, při nutnosti rychlého rozhodování bez možnosti využít současnou diagnostickou a léčebnou techniku.

Válečná chirurgie patří mezi historicky nejstarší obory chirurgie, vedle vnitřního lékařství je hlavním klinickým oborem vojenského zdravotnictví. Zaměření katedry vychází z charakteru chirurgických ztrát za zvláštních situací. Jde v převážné míře o mnohočetná kombinovaná poranění mechanická či termická na různých oblastech těla. K jejich správnému ošetření je třeba důkladné všeobecné chirurgické výchovy se speciální přípravou ke zvládnutí hromadných poranění. Vedle polytraumat jsou v oblasti vojenské chirurgie nejzávažnějším problémem popáleniny. Také v této oblasti zaujímá katedra nezastupitelné místo ve výchově vojenských specialistů.

Katedra organizace vojenského zdravotnictví prošla v posledním období řadou změn. Její činnost byla poplatná dřívějšímu pojetí oboru a její zaměření podstatně ovlivňovaly požadavky tehdejšího ministerstva národní obrany. Obor organizace vojenského zdravotnictví se transformuje na zázemí zdravotnické služby při realizaci reorganizace a redislokace armády. Má navázání úzkou spolupráci s odborem obrany a medicíny katastrof ministerstev zdravotnictví obou republik v řešení základních otázek organizace neodkladné pomoci a medicínského zabezpečení obyvatelstva za mimořádných situací. V budoucnu by katedra měla sehrát důležitou roli při využívání moderních metod řízení, managementu, analýze ekonomických faktorů a informačním zabezpečení zdravotnické služby vojenské a v mimořádných situacích i civilní.

Humanitní obory na VLA prodělaly naprosto zásadní přestavbu. Z monoideologicky reglementovaného profilu jsou přeorientovány na moderní akademické pracoviště humanitních oborů - historie, filozofie a jazyků. Za poslední dva roky byl snížen počet pracovníků katedry o 40 %. Začala se vyučovat světová filozofie, filozofie medicíny, filozofie náboženství, politologie, politologie vojenství, sociologie, sociologie vojenského zdravotnictví, psychologie, pedagogika a historiografie vojenského zdravotnictví. Obsahové zaměření katedry bude v budoucnu sledovat logiku potřeb školy a potřeb vojenské zdravotnické služby. Z tohoto hlediska se její složení oborů na této katedře takto:

ETIKA vojenského lékaře

HISTORIE vojenské zdravotnické služby a jejího školství
LOGIKA diagnostických procesů vojenského lékaře
SOCIOLOGIE vojenského zdravotnictví a jeho školství
POLITOLOGIE bezpečnosti světa, ČSFR (a její armády)
FILOZOFIE humanismu a vojenství
SVĚTOVÉ JAZYKY

Ani těmito změnami však není vyřešen zásadní problém přestavby výuky humanitních oborů na VLA. V tomto oboru více než v oborech ostatních bude nutné teprve hledat cesty ke skutečnému humanistickému a demokratickému pojetí jednotlivých předmětů a metodám jejich výuky.

Katedra všeobecného lékařství je jednou z nejmladších kateder VLA. Vznikla v roce 1983 ze skupiny organizace vojenského zdravotnictví v míru, která byla součástí katedry organizace vojenského zdravotnictví. Všeobecné lékařství jako samostatný obor má za úkol zabezpečovat kvalifikovanou přípravu lékařů první linie. Kromě toho zabezpečuje léčebně-preventivní péči o dospělou populaci integrováním základní péče různých

lékařských oborů a podílí se na prevenci, diagnostice, léčení, rehabilitaci a posuzování všech onemocnění se zvláštním zřetelem na onemocnění s častějším výskytem ve sledované populaci. Svým profilem představuje tento obor základní článek léčebně-preventivní péče v armádě. V souladu s trendy v civilním zdravotnictví se obor všeobecné lékařství stal základní specializací pro vojenské lékaře - náčelníky zdravotnické služby útvarů. Obsahové zaměření přímo předurčuje tuto katedru k úzké spolupráci s regionálními zdravotnickými pracovišti. V rámci spolupráce organizuje katedra proškolení lékařů v poskytování neodkladné pomoci a její příslušníci jsou členy Oddílu rychlé pomoci při výskytu hromadných havárií a katastrof v regionu Hradec Králové. Další prostor pro činnost katedry se otevírá zavedením všeobecného zdravotního pojištění, které zásadním způsobem ovlivní poskytování léčebně-preventivní péče občanským pracovníkům vojenské správy, rodinným příslušníkům vojáků z povolání a vojenským důchodcům. Změny ve zdravotnickém zabezpečení se promítnou i v systému poskytování LPP vojenským osobám. Podchytit tyto změny a připravit na ně vojenské lékaře bude jeden z nejbližších úkolů katedry.

Vojenská hygiena patří mezi základní obory preventivního vojenského zdravotnictví, řešením specifických úkolů řeší problematiku ochrany a tvorby zdravých životních a pracovních podmínek, zlepšení ochrany zdraví za extrémních situací, mimořádných stavů a katastrof. V těchto situacích je nepostradatelná i pro jiné resorty. Konečným cílem oboru je zvýšení přesvědčenosti a snížení zdravotních rizik při extrémních a specifických druhích činnosti. Vysoká duševní, psychomotorická a senzorická zátěž v časové tenzi a za extrémních podmínek nutí zdokonalit výběr osob pro kvalitní vojenské profesionály a přitom vytvářet adekvátní podmínky pro jejich činnost. Vytváření modelů, postupných normativů zevního prostředí a kritérií výběru osob pro specifické činnosti je doménou vojenské hygieny.

Nově vytvářená, opravdu fungující profesionální armáda musí z hlediska preventivních lékařských disciplín řešit nejen klasickou dozorovou činnost, kde výsledný efekt je maximálně závislý na ekonomické prosperitě státu, ale především se zaměřit na kvalitní hygienické hodnocení. Takto pojatý obor může poskytnout odpověď a návod na palčivé problémy vojenské terénní praxe a zároveň i na problémy, které je nutné řešit v rámci celé společnosti za mimořádných situací. Jedná se o bloky následujících problémů:

- otázky odborné způsobilosti vojenských profesionálů a výkon jejich povolání v adekvátních podmínkách, včetně vytyčení základních problémů specifické zátěže,
- problémy výživy u zdravých i nemocných,
- posuzování techniky, ochranných oděvů,
- posuzování stavu výživy, tělesné a duševní zdatnosti a výkonnosti včetně praktických aplikací,
- intervenční programy zdravotního stavu.

Vojenská epidemiologie je samostatným vědním oborem, který se zabývá studiem povahy nákaz, podmínek vzniku a šíření ve vojenské populaci, jakož i metodami jejich předcházení, potlačení nebo úplné eradikace. Studuje zvláštnosti epidemického procesu v podmínkách vojenských kolektivů, za specifických podmínek

a činnosti. Konkrétními úkoly oboru jsou cílený sběr a analýza základních epidemiologických, klinických a demografických dat o vojenské populaci, systematické sledování zdravotního stavu vojsk s ohledem na infekční nemoci v daném čase a místě a provádění epidemiologických studií opírajících se o analýzu výsledků získaných při sběru dat. Dále je to důsledné prověřování efektivit preventivních a represivních protiepidemiologických opatření proti přenosným nemocem, sledování imunitního stavu vojenské populace, včetně včasné diagnostiky poruch imunitního systému a studium vzniku a šíření nozokomiálních nákaz ve vojenských zdravotnických zařízeních. Dalším úkolem oboru je prověřování a zavádění nových moderních metod dezinfekce a sterilizace v souladu s vývojem vědeckých poznatků v této oblasti. Specifickým úkolem je účast na přehodnocování masové specifické profylaxe.

Radiobiologie se v současné době zformovala v samostatnou vědní disciplínu. Je experimentální vědou, která zkoumá účinky ionizujícího záření na úrovni molekul, buněk, tkání, orgánů, soustav a organismu. Jejím cílem je porozumět biologickým účinkům ionizujícího záření. Vojenská radiobiologie je součástí obecné radiobiologie a vznikla jako důsledek existence jaderných zbraní a jaderných technologií. V souvislosti s vývojem politické situace v Evropě je těžiště oboru vojenské radiobiologie přeneseno na pole medicíny katastrof. Tato změna souvisí s možným poškozením jaderných energetických zařízení či jiných technologických celků využívajících jadernou energii po vzniku mimořádných situací. Zároveň je do tohoto oboru zahrnována i problematika vlivu ionizujícího záření na organismus vycházejícího i z jiných zdrojů (např. léčebné použití radioizotopů a ionizujícího záření).

Základním cílem vojenské radiobiologie je poznávání patogenetických mechanismů rozvoje radiačního poškození při zevním ozáření, zevní i vnitřní kontaminaci radioaktivními látkami. Dále pak navození takového stavu organismu před a po ozáření, který by vedl k minimalizaci poškození radiací. Ze základního cíle oboru vyplývají úlohy jak v prevenci, tak v terapii různých stupňů nemoci z ozáření. Jedním z významných směrů je studium reparačních schopností organismu napravovat radiační poškození.

Z výše uvedeného vyplývá, že obor radiobiologie rozvíjí i metody dalších oborů - hematologie, imunologie, a to jak z hlediska experimentálního, tak z hlediska klinické praxe.

Toxikologie v současné době existuje jako multidisciplinární obor, který vznikl z farmakologie a zahrnuje poznatky z biochemie, fyziologie, patologie, vnitřního lékařství, analytické chemie atd. Vojenská toxikologie je pak specifickou součástí toxikologie zabývající se komplexními účinky a terapií intoxikací vysoce toxickými látkami. Jako obor vznikla v období 1. světové války, kdy byly chemické látky poprvé využity k válečným účelům. V rámci ČSA i ČSFR je katedra toxikologie jediným pracovištěm, které je schopno komplexně zpracovat a vyhodnocovat toxikologické, biochemické, farmakologické, behaviorální, histochemické a elektrofyziologické účinky vysoce toxických látek. Tato situace se promítá i v tom, že katedra jako laboratoř i někteří příslušníci katedry jsou členy skupiny expertů, která byla

vytvořena v rámci OSN pro zkoumání ilegálního použití chemických a biologických zbraní (dokument OSN A/44/561 a CD/980). Tato skupina by měla analyzovat po chemické a biologické stránce vzorky látek z údajného místa použití vysoce toxických přípravků.

Práce katedry nachází své uplatnění i v oblasti ekologie, kdy v současné době roste potřeba operativně zjišťovat přítomnost škodlivin ve vzorcích odebíraných v různých lokalitách. I v této oblasti má katedra určité zkušenosti. Čistě medicínské zaměření katedry se projevuje v tom, že nové výrobky chemického průmyslu budou muset mít již od roku 1992 tzv. toxikologický atest, na jehož vystavení se bude katedra podílet. V rámci medicíny katastrof byla na katedře vytvořena havarijní skupina, která by v případě havárií spojených s únikem chemických škodlivin prováděla aktuální rozbor. Pro tuto skupinu byly vypracovány podrobné směrnice, které se staly předmětem mezinárodního symposia.

Zaměření katedry lze tedy shrnout do následujících oblastí:

- studium účinku vysoce toxických látek, včetně neurotoxinů a IVA a zdokonalování antidotní terapie
- studium účinků a vlastností profesionálních škodlivin ve spolupráci s oddělením průmyslové toxikologie, resp. pracovním lékařstvím

- větší pozornost soustředit na možnost vybudování klinické báze pro léčbu intoxikací různými látkami

- podle potřeby použít kapacitu KTOX pro zkoumání chronických či akutních toxicitních účinků nově vyvíjených léčiv s předností pro léčiva zajímavá z hlediska ČSA a v závislosti na reálné kapacitě i pro léčiva z civilní praxe

- již v současné době využívat možností, které dává zřízení laboratoře pro potřeby gen. sekretáře OSN, a v tomto směru pokračovat ve studiu účinků a léčby při otravách akutními CHZ (konkrétně metoda testování neletálního efektu)

- pokud bude KTOX uznána jako laboratoř pro potřeby budoucí Úmluvy o zákazu a likvidaci biologických zbraní, vyvíjet aktivitu i v této oblasti, zejména ve směru doplnění možností KTOX v analytických metodách pro důkaz toxických látek i v biologickém materiálu, v této souvislosti usilovat i o autorizaci pracoviště pro potřeby ČSFR

- možnost využívat kapacity KTOX pro testování toxických odpadů neznámého původu pro potřeby národního hospodářství, k pomoci při haváriích včetně organizačního zapojení do systému CO

- využívat zkušeností pracoviště pro rozvoj nově konstituovaného oboru toxikologie, včetně zvyšování kvalifikace jejích kádrů,

- při všech těchto povinnostech se zúčastnit výuky vojenské toxikologie na VLA Hradec Králové (posluchači, ŠDZ aj.) a podle požadavků i v civilním sektoru.

Katedra vojenské farmacie zaměřuje svoji činnost na materiální, technické, informační a legislativní zabezpečení vojenských zdravotnických pracovišť pro případy mimořádných situací. V popředí pozornosti stojí otázky materiálního vybavení zdravotnické služby léčivy, zdravotnickou technikou a dalším zdravotnickým materiálem, otázky vývoje nových lékových forem, normy pro stanovení a sledování kvalitativních požadavků na zdravotnický materiál za mimořádných situací, otázky

přípravy a kontroly léčivých přípravků v poli, polní výroba vody pro injekce a sledování stability léčiv a vybraných druhů zdravotnického materiálu.

Vzhledem k malým vlastním možnostem vojenské farmacie je nezbytná široká spolupráce s celou řadou vojenských i civilních pracovišť. Pro správné fungování vojenské farmacie za mimořádných situací by bylo nutné vytvořit jednotný systém poskytování zdravotnické pomoci za mimořádných situací a projekt jeho zabezpečení zdravotnickým materiálem, odpovídajícími zásobami a systémem zásobování. K tomu je potřeba připravit řídící odborníky zdravotnické služby, aby byli schopni využívat současných teorií "managementu" v oblastech vojenského zdravotnictví, vojenské farmacie a farmacie. Dosažení tohoto cíle je možné jen při široké mezinárodní spolupráci s využitím "vojensko-zdravotnického know-how" pro vytvoření kompatibilního systému se systémy jiných zdravotnických služeb.

V souladu s výše uvedeným zaměřením jednotlivých kateder VLA JEP je nutné přebudovat vzdělávací proces do formy moderního systému celoživotního vzdělávání odborníků v oblasti vojenského zdravotnictví a to jak po stránce odborné, tak organizační. K tomu je třeba přizpůsobit i strukturu Vojenské lékařské akademie.

To co bylo řečeno o procesu výuky na VLA platí v plné míře i pro oblast vědy. Výsledky jednání odborného kolokvia poukázaly na objektivní nutnost změn v oblasti zaměření vědecké práce, na zvyšování její úrovně a efektivnosti vynakládaných prostředků. Základem další činnosti ve vědecké práci je vnitřní a vnější integrace vlastních projektů do vyšších úrovní. Důvody pro integraci vědecké práce jsou následující:

- soustředění finančních prostředků na rozhodující vědecké projekty
- zrušení izolace výzkumných týmů
- mobilita výzkumných pracovníků
- omezení duplicity materiální i intelektuální.

Domníváme se, že výše uvedené faktory podstatnou měrou snižovaly dosud dopad vlastní výzkumné práce. Vnitřní integrace by měla zajistit vzájemné propojení intelektuálního a materiálního zázemí kateder, zapojení zabezpečovacích složek VLA do řešení výzkumných projektů (zvýšení intelektuální kapacity), usnadnit finální výstup vědecké produkce (racionalita). Vnější integrace má aspekt spolupráce s řešitelskými týmy mimo VLA a to jak v rámci republiky, tak mimo ni. V této integraci musí VLA vystupovat ve dvojí podobě. Jednak jako zadavatel řešení výzkumného projektu (financování výzkumu zdravotnické služby v civilním sektoru), jednak jako řešitel výzkumných projektů přijatých v civilním sektoru. Vnější integrace směrem k zahraničí je nezbytná, téměř životně důležitá pro další vědeckou práci. Důvody pro ni není třeba rozebírat. Je nutno ji budovat na několika úrovních. Předně jako spolupráci vyplývající z podepsaných mezinárodních dohod, dále jako spolupráci VLA vzhledem k jejímu postavení samosprávného subjektu a konečně spolupráci kateder a jednotlivých vědeckých pracovníků na základě účasti v zahraničních vědeckých projektech. Posledně jmenovaná forma spolupráce je zatím velmi obtížná z objektivních i subjektivních důvodů, avšak dosud zůstává neefektivnější a nejžádanější formou spolupráce.

V navazování mezinárodní spolupráce je škola ve stadiu prvních kontaktů se zdravotnickými zařízeními západních armád. Byly uskutečněny první předběžné rozhovory s pracovníky Vojenské lékařské akademie ve Florencii (Itálie), navázány kontakty s ÚVN v Koblenzi (SRN). VLA, v rámci zahraniční spolupráce udržuje i tradiční pracovní kontakty (VLA Sofia).

Výzkumu musí sloužit plně a kvalifikovaně i účelová zařízení VLA, u kterých dochází k podstatným změnám a které by měly být realizovány v co nejkratším čase. Týká se to především práce VLIS, LLK, OMZV a OFZT.

S vědeckovýzkumnou prací bezprostředně souvisí otázka jejího financování a tím tedy i otázka hospodářské činnosti VLA k získání potřebných finančních prostředků pro financování rozvoje vědecké práce, zlepšení vybavení výukové základny a pro podporu odborného růstu pracovníků VLA, tj. dotace zahraničních cest našich pracovníků na odborné stáže, konference atd. Některé aktivity jsou již ve stadiu realizace, která je zatím velmi obtížná vzhledem k neúplné a ne příliš jasné legislativě ohledně hospodářské činnosti vysokých škol v působnosti FMO vyplývající ze zákona 172/1990 Sb.

Uzavření smlouvy mezi fakultní nemocnicí v Hradci Králové a VLA v oblasti léčebně-preventivní péče, školství a výzkumu vytváří dobré předpoklady pro vzájemné partnerské vztahy pro obě naše klinická pracoviště a jejich další rozvoj. Jako účelné se oběma smluvním stranám jeví vybudování jednotky pro léčbu popálenin v prostorách chirurgické kliniky FN. Obě klinická pracoviště zabezpečují specializační postgraduální přípravu vojenských lékařů jako nejvyšší konziliární centra - ZS ČSA pro všechny vojenské nemocnice.

Nákladem 4 000 000 korun byla za podpory HSUS FM, VUŠ Pardubice realizována podnikem Vojenské stavby Hradec Králové rekonstrukce budovy kateder VLA JEP, která umožní do konce tohoto roku uskutečnit přestěhování kateder vojenské hygieny a vojenské epidemiologie z prostorů LF UK.

Je potřebné zmínit i spolupráci VLA, fakultní nemocnice, zdravotnické služby CO města a okresu na výstavbě, organizačním zabezpečení, materiálním vybavení a profesionální přípravě skupiny rychlé zdravotnické pomoci pro potřeby města a okresu Hradec Králové a přilehlého regionu ve specifických aktivitách hromadných zasažení obyvatelstva, jako je chemický profil, radiologický profil, mnohočetná poranění. V této oblasti byly zahájeny přípravné práce na profilaci našeho polygonu ve smyslu zabezpečení nasazených odborníků, pomocného personálu materiálem a prostředky.

Novým úkolem VLA je činnost školy důstojníků v záloze, zdravotnických odborností. Absolventi lékařských, farmaceutických a některých pedagogických a uměleckých fakult jsou připravováni na výkon funkcí lékařů, farmaceutů a zdravotníků pro praktický výkon funkcí u vojsk. Tato nová forma pedagogické činnosti je realizována plně příslušníky naší školy, katedrami, odbornými náčelníky a velitelským sborem ŠDZ. Objemem práce pedagogické a velitelské, zabezpečovací a praktického výcviku je to úkol veliký.

Vytvoření nových struktur a forem práce v odborovém svazu vedlo ke zpracování a podepsání kolektivní smlouvy s velením akademie. Tato smlouva vymezuje pravidla spolupráce odborového hnutí s velením akademie. Na

škole působí aktivně Svaz vojáků z povolání jako další partnerská organizace pro jednání s velením akademie.

Na závěr dovoluje prezentovat výsledky 11. zasedání kolegia ministra obrany ze dne 21. 8. 1991, kde byl projednáván materiál pod názvem "Komplexní analýza možností zabezpečení přípravy lékařů a farmaceutů pro potřeby ČSA jiným než dosavadním způsobem". Materiál obsahuje základní informace o místu a úloze VLA v systému dalšího vzdělávání vojenských lékařů a farmaceutů, návrh doplňkových forem získávání specialistů pro vojenské zdravotnictví, návrh úpravy organizační struktury VLA a nových forem přípravy vojenských lékařů a farmaceutů.

Kolegium ministra obrany doporučilo:

1. Zachovat VLA JEP jako vojenskou vysokou školu včetně jejího ponechání jako součásti vojensko-vědecké základny ČSA.

2. Podstata nového systému přípravy vojenských lékařů spočívá v její diferenciaci podle jejich konkrétní budoucí funkce a délky závazku ke službě.

3. Nadále rozvíjet pedagogickou, vědeckou, léčebně-preventivní a zabezpečovací činnost VLA JEP jako vysoké školy.

Za čtyři desetiletí činnosti vojenského vysokého zdravotnického školství se zformovalo, rozvíjelo a dosáhlo vysoké pedagogické a vědecké úrovně mnoho vojenských lékařských a farmaceutických oborů, bez nichž se neobejde vzdělávání lékařů a farmaceutů pro profesionální armádu, ani řešení mnoha vědecko-výzkumných problémů plynoucích z praxe zdravotnického zabezpečení nové armády. Tyto úkoly není schopno zabezpečit žádné jiné civilní nebo vojenské pracoviště. Z tohoto důvodu má VLA JEP i svoje nezbytné celospolečenské opodstatnění a do budoucna je bude mít tehdy, pokud bude splňovat kritéria moderní vysoké školy univerzitního typu se všemi atributy, které k tomu patří. Velení VLA JEP si je vědomo této situace a snaží se postupně realizovat potřebné kroky k této proměně.